

Odpadová abeceda XII.

Jak a kam vytrítit kovy?

V posledních letech se na ulicích objevují stále častěji i šedé nádoby na třídění kovových obalů. Tyto nádoby jsou určeny především ke sběru kovových obalů, jako jsou plechovky od nápojů a potravin, konzervy apod. Do kontejnerů se také třídí drobnější kovové odpady, jako např. kovové tuby, alobal, kovové zátky, hřebíky, šroubky apod.

Do kontejneru na kovy naopak **nepatří** plechovky od barev a jiných nebezpečných látek, tlakové nádoby se zbytky nebezpečných látek, domácí spotřebiče a jiná vysloužilá zařízení složená z více materiálů. Nepatří sem ani těžké nebo toxické kovy, jako jsou olovo či rtuť.

Aktuálně je v ČR rozmístěno zhruba 9 tisíc kontejnerů určených pro samostatný sběr kovů. Dále je v ČR dalších více než 16 tisíc kontejnerů, do kterých je možné třídít kovy společně s plasty či s nápojovými kartony. V těchto případech jsou kontejnery vždy označeny samolepkami s popisem, co přesně je možné do kontejneru vytrítit.

V některých obcích se kovové odpady a obaly třídí do speciálních pytlů, a také stále platí, že dalším místem pro sběr většiny kovových odpadů zůstávají sběrné dvory a výkupny druhotných surovin, ve kterých za ně můžete dostat peníze. V některých obcích je sběr kovů řešen i formou vyhlášených mimořádných sběrových dnů za pomoci například členů Sboru dobrovolných hasičů.

Dotřídování kovů

Na třídící lince jsou z kovového odpadu vytríděny nečistoty a předměty, které do kovu nepatří. Kovy se dále rozlišují na železo a barevné kovy, a i u železa je několik druhů, stejně tak u barevných kovů. Roztríděné kovy se následně odváží do velkých překladišť, tzv. kovošrotů, kde se dále drtí a lisují a odtud putují ke zpracování do hutí.

Recyklace kovů

Recyklace kovů se ve zjednodušené podobě používala prakticky už ve středověku a v 19. století se dočkala průmyslového rozvo-

je. V minulosti se většina kovů sebraných na území ČR vyvážela za hranice (nejčastěji do Německa). V současnosti se už kovy zpracovávají hlavně v tuzemsku. Pro recyklaci kovů slouží v současnosti výhradně hutě. I hutě jsou zaměřené na určité druhy kovů, takže hliník se zpracovává v jiných hutích, než železo nebo měď. Hutě jsou továrny, kde se kovy taví při teplotách přes 1000 °C. Z tohoto důvodu je recyklace kovů dokonalá a na první pohled nikdy nepoznáte, z čeho je nový kovový výrobek vyroben. Roztavený kov se může odlévat do forem, válcovat, kovat atd. Z takto recyklovaného kovu se vyrábí třeba plechy, dráty a odlitky, které se pak dál zpracovávají. Drahé kovy, např. z použité elektroniky, se získávají buď tavením nebo chemickými procesy. Při recyklaci složitějších zařízení, jako jsou konstrukce elektrospotřebičů nebo autovraky, se používají speciální velkokapacitní drtiče, které odpad rozdrtí na malé kousky. Ty se následně pomocí různých sít a třídičů roztřídí na jednotlivé materiály, které se potom předávají k vlastní recyklaci. Z hlediska množství je kovový odpad surovina, které se zrecykluje nejvíce a která je pro další výrobu velmi cenná.

- Recyklací železného šrotu ušetříme až 75 % energie, 90 % primárních zdrojů a 40 % vody.
- Díky recyklaci jedné tuny oceli se ušetří až 1 100 kg železné rudy.
- Tenkostěnný hliník, např. v podobě fólií a víček, se nepoužívá na výrobu nového hliníku, ale drtí se na tzv. granálie, které pomáhají při výrobě železa jako oxidant.

Mezi sbírané kovy	
PATŘÍ	NEPATŘÍ
<ul style="list-style-type: none"> • vyprázdněné plechovky od potravin • staré kovové nádoby (např. hrnce, mísy apod.) • vyřazené kovové nářadí • kovové sudy • kovové konve a jiné zahradní náčiní • neupotřebitelný stavební kovový materiál (např. spojky, trubky apod.) • spojovací materiál (hřebíky, vruty, matky, šrouby) 	<ul style="list-style-type: none"> • plechovky od barev • obaly od jiných nebezpečných látek • domácí spotřebiče • jiná vysloužilá zařízení složená z více materiálů (a to ani jejich demontované části) • samostatnou kapitolu tvoří autovraky, jež převezmou a doklad o ekologické likvidaci vystaví na vrakovištích

Městys Jince

V naší obci máte možnost kovové obaly a odpady odkládat do celkem 20 kontejnerů na kovy šedé barvy, které jsou umístěny na místech pro třídění komunálního odpadu.

Objemnější kovový odpad (šrot), který do těchto nádob nepatří, můžete odvézt do našeho sběrného dvora nebo odevzdat v některé sběrně druhotných surovin.

V roce 2021 jsme v Jincích vytřídili celkem **21,174 tun** kovů, z toho 16,214 tun prostřednictvím Sběrného dvora Jince a dalších 4,96 tun bylo uloženo do sběrných nádob (šedých kontejnerů) v obci.

Dlouhodobým problémem u nás nadále zůstává zneužívání šedých kontejnerů pro ukládání jiných druhů odpadů než kovů, a to především odpadů větších rozměrů, elektroniky, autodílů, ale i potravin, oblečení nebo BIO odpadu.

Ing. Aleš Hlaváček
vedoucí Technických služeb městyse Jince
tel. 773 830 703, e-mail: vedoucits@jince.cz

Technické služby a Vodohospodářské služby městyse Jince